

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120421639
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6120421639.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcu G. X., X. so sídlom P. XX, XXX XX W. - P. X. P., G.: XX XXX XXX, právne zastúpeného U. U. Q., Y. so sídlom P. XX, XXX XX W. - P. X. P., proti žalovanému S. O., nar. X.. XXXX, trvalým pobytom J. Q. XXXX/XX, XXX XX N., právne zastúpenému U. F. Q., Y., so sídlom F. P. XXXX/X, XXX XX N., o zaplatenie sumy 8.279,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8Csp/85/2020 -128 zo dňa 9. marca 2021 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu zamietol (druhý výrok) a vo výroku o trovách konania (tretí výrok) p o t v r d z u j e .
- II. Odvolanie žalobcu proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 115,40 Eur s príslušenstvom (prvý výrok) o d m i e t a .
- III. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca p o v i n ť zaplatiť v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“, event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom č.k. 8Csp/85/2020 -128 zo dňa 9. marca 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) konanie v časti o zaplatenie sumy 115,40 Eur s príslušenstvom zastavil (prvý výrok), žalobu zamietol (druhý výrok) a žalobcovu zaviazal na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (tretí výrok).

1. 2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 8.279,45 Eur spolu s príslušenstvom, ktoré tvorili úroky z omeškania a trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že jeho právny predchodca - spoločnosť Q. W. - uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 11.663,50 Eur. Žalovaný riadne a včas neplnil mesačné splátky, v dôsledku čoho ho právny predchodca vyzval na ich úhradu s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ku ktorému pristúpil dňa 7. februára 2018. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru spolu s výzvou na zaplatenie bolo žalovanému doručené dňa 19. februára 2018. K postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na samotného žalobcu došlo dňa 14. februára 2020.

1. 3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že vo veci vydal platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania.

1. 4. Následne súd prvej inštancie poukázal na vykonané dokazovanie, na základe ktorého mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver na splatenie spotrebiteľských úverov, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 119 mesačných splátkach s dátumom prvej splátky dňa

16. februára 2015 a poslednej splátky dňa 16. decembra 2024. Zároveň preskúmal listiny predložené žalovaným ako aj písomné vyjadrenia strán sporu.

1. 5. Námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil prvoinštančný súd za opodstatnenú. Poukázal na ustanovenie § 53 ods. 9, § 565 a § 103 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a konštatoval, že právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27. decembra 2017 označeným ako „Tretia upomienka - Pokus o zmier“ vyzval žalovaného na zaplatenie dlžných splátok. Nakoľko mal žalovaný splácať jednotlivé splátky úveru k 16. dňu toho-ktorého mesiaca, k 27. decembru 2017 bol viac ako tri mesiace v omeškaní so splátkou splatnou dňa 16. októbra 2017. Na základe tejto skutočnosti začala premlčacia doba plynúť nasledujúcim dňom od kedy si žalobca mohol uplatniť predmetnú pohľadávku, t.j. dňa 17. októbra 2017. Z dôvodu, že žaloba bola súdu doručená dňa 4. novembra 2020, dospel k názoru, že bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej doby. V závere odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na skutočnosť, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, premlčacia doba plynie odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, v danom prípade splátky splatnej dňa 16. októbra 2017.

1. 6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, trovy konania v rozsahu 100 %.

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 8.164,05 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.673,86 Eur od 27.02.2018 do 19.10.2020, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.279,45 Eur od 20.10.2020 do 25.11.2020 a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 8.164,05 Eur od 26.11.2020 do zaplatenia. Uplatnil odvolací dôvod uvedený v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p., argumentoval teda, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2. 2. Žalobca v odôvodnení odvolania namietal, že súd prvej inštancie posúdil jeho nárok ako premlčaný nesprávne, keď začiatok premlčacej lehoty určil odo dňa 17. októbra 2017. Určenie počiatku premlčacej doby zo strany súdu od splátky splatnej dňa 16. októbra 2017 považoval za nejasné a neodôvodnené. Tvrdil, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 16. decembra 2017 a nie 16. októbra 2017, ako uviedol prvoinštančný súd.

2. 3. Mal za to, že druhá veta ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka priamo odkazuje na ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva oprávnenie veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Zároveň uviedol, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka počiatok plynutia premlčacej doby neupravuje; vyplýva z neho len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, a to až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie však nemá podľa názoru žalobcu vplyv na plynutie premlčacej doby. Ak sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou zročnou dňa 26. decembra 2017, právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru mohol veriteľ prvýkrát uplatniť na súde najskôr po 16. marci 2018, kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky, pre nezaplatenie ktorej pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba 3 rokov.

3. 1. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil ako vecne správny a priznal mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. 2. Konštatoval, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre omeškanie so splátkou splatnou dňa 16. októbra 2017, kedy začala plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 16. októbra 2020. Zároveň uviedol, že žalobu bolo potrebné zamietnuť aj z dôvodu, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitimitáciu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018 ako aj na uznesenie sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a 381 C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario s použitím § 219 ods. 3 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

5. 1. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

5. 2. Podľa § 387 ods. 2 C. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. 1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len relevantnými námietkami uvedenými v odvolaní.

6. 2. Žalovaný vzniesol námietku premlčania; súd prvej inštancie pri rozhodovaní správne aplikoval ustanovenie § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že právny predchodca žalobcu uplatnil svoj nárok na súde až po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 17. októbra 2020, preto žalobu voči žalovanému zamietol.

7. 1. Odvolací súd poukazuje na druhú vetu ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, z ktorej vyplýva, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z uvedeného vyplýva, že zákon neviaže začiatok plynutia premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu ani na splátku, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala, ale na dátum zročnosti tej neuhradenej splátky, pre nezaplatenie ktorej sa stal zročným celý dlh.

7. 2. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, má dodávateľ povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, pre ktorú k zosplateniu pristúpil; uvedený záver nič nemení na skutočnosti, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade počíta odo dňa zročnosti omeškanej splátky. Je pravdou, že takouto právnou úpravou zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu o tri mesiace, keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka s danou splátkou nemôže dodávateľ zosplatiť celý dlh, pretože by tým porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka; premlčacia doba však nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, a to za predpokladu, že takto stanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda, že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. k podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatniť svoje práva.

7. 3. Odvolací súd zdôrazňuje, že právo zosplatiť úver môže veriteľ (dodávateľ pri spotrebiteľských úveroch) vykonať len vtedy, ako uplynula zákonná lehota (tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky) a na takýto postup spotrebiteľa upozornil a zároveň, že omeškanie so zaplatením splátky ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti trvá. Je teda zrejmé, že ak dodávateľ uplatnil právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a ak postupoval v súlade s ustanovením § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, mohol tak urobiť len pre splátku, s ktorou bol žalovaný v omeškaní najmenej tri mesiace. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo dňa 7. februára 2018, o čom bol žalovaný upovedomený listom zo dňa 19. februára 2018. Súd prvej inštancie preto správne a v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka konštatoval, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 16. októbra 2017. S poukazom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka je tak zrejmé, že trojročná premlčacia doba zosplateného dlhu začala plynúť nasledujúci deň po dni splatnosti splátky splatnej dňa 16. októbra 2017, t.j. odo dňa 17. októbra 2017 a uplynula dňa 17. októbra 2020. Keďže bola žaloba podaná na prvoinštančný súd až dňa 4. novembra 2020, je nutné konštatovať, že bola podaná po uplynutí premlčacej doby. Závery súdu prvej inštancie teda nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci, naopak, sú v súlade s praxou súdov vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských sporoch.

8. V zmysle uvedeného nebolo podané odvolanie spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia okresného súdu, ktoré odvolací súd podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. v druhom výroku a v závislom výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil. V tejto súvislosti by už bolo zamietnutie žaloby aj z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie len dôvodom navyše.

9. Žalobca navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu. Odvolaním teda napadol aj výrok, ktorým súd zastavil konanie v časti týkajúcej sa sumy 115,40 Eur v dôsledku späťvzťatia žaloby

v tejto časti (prvý výrok). Odvolací súd po prejednaní odvolania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu smerujúce proti tomuto výroku rozhodnutia je potrebné odmietnuť, pretože podľa ustanovenia § 359 C.s.p. môže podať odvolanie len tá strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. V prejednávacom prípade však prvoinštančný súd vyhovel procesnému návrhu žalobcu - čiastočnému späťvzatiu žaloby - v dôsledku čoho nie je žalobca oprávnenou osobou na podanie odvolania, nakoľko jeho návrhu - čiastočnému späťvzatiu žaloby a zastaveniu konania v späťvzatej časti bolo vyhovené. Na základe uvedeného odvolací súd odvolanie žalobcu smerujúce proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 386 písm. b) C.s.p. odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

11. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1

C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).